

Situace v Litvě po přijetí zákona na ochranu nezletilých osob

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. září 2009 o litevském zákonu na ochranu nezletilých osob před škodlivým vlivem zveřejňovaných informací

Evropský parlament,

- s ohledem na mezinárodní a evropské závazky v oblasti lidských práv, včetně závazků obsažených v úmluvách OSN o lidských právech a v Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod ze dne 4. listopadu 1950, a s ohledem na Úmluvu OSN o právech dítěte ze dne 20. listopadu 1989,
- s ohledem na ustanovení Evropské unie týkající se lidských práv, zejména na článek 6 Smlouvy o EU, článek 13 Smlouvy o ES a na Listinu základních práv Evropské unie,
- s ohledem na článek 13 odst. 1 Smlouvy o ES, který stanoví: „Aniž jsou dotčena ostatní ustanovení této smlouvy a v rámci pravomocí svěřených Společenství touto smlouvou, může Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslně přijmout vhodná opatření k boji proti diskriminaci na základě pohlaví, rasy nebo etnického původu, náboženského vyznání nebo světového názoru, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace,“
- s ohledem na směrnice 2000/43/ES¹ a 2000/78/ES², které zakazují přímou či nepřímou diskriminaci na základě rasového nebo etnického původu, náboženského vyznání či víry, zdravotního postižení, věku a sexuální orientace, jakož i na návrh směrnice Rady o provádění zásady rovného zacházení s osobami bez ohledu na náboženské vyznání nebo víru, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci (KOM(2008)0426), který předložila Komise dne 2. července 2008 a s ohledem na článek 21 Listiny základních práv Evropské unie, která zakazuje „jakoukoli diskriminaci založenou zejména na pohlaví, rase, barvě pleti, etnickém nebo sociálním původu, genetických rysech, jazyku, náboženském vyznání nebo přesvědčení, politických názorech či jakýchkoli jiných názorech, příslušnosti k národnostní menšině, majetku, narození, zdravotním postižení, věku nebo sexuální orientaci“,
- s ohledem na čl. 115 odst. 5 jednacího řádu,
 - A. vzhledem k tomu, že EU je společenstvím hodnot, které se zakládají na lidských právech, základních svobodách, demokracii a právním státu, rovnosti a absenci diskriminace, a vzhledem ke směrnicím, které byly schváleny a navrženy k dosažení právě tohoto cíle, včetně těch, které se týkají boje proti diskriminaci založené na sexuální orientaci,
 - B. vzhledem k tomu, že sexuální orientace je záležitostí, na niž se vztahuje právo jednotlivce na ochranu soukromí zaručené mezinárodními, evropskými i vnitrostátními právními předpisy v oblasti lidských práv, a orgány veřejné moci by měly podporovat rovnost a nediskriminaci, přičemž by měla být zaručena svoboda projevu sdělovacím

¹ Úř. věst. L 180, 19.7.2000, s. 22.

² Úř. věst. L 303, 2.12.2000, s. 16.

prostředkům, nevládním organizacím a jednotlivcům,

- C. vzhledem k tomu, že litevský parlament schválil dne 14. července 2009 změny zákona na ochranu nezletilých osob před škodlivým vlivem zveřejňovaných informací, které vstoupí v platnost dne 1. března 2010 a v nichž se zakazuje „přímo šířit mezi nezletilé osoby“ zveřejňované informace, které „propagují homosexuální, bisexuální nebo polygamní vztahy“, jelikož mají „škodlivý vliv na rozvoj nezletilých osob“;
- D. vzhledem k tomu, že znění tohoto zákona, zejména v případě jeho článku 4, je vágní a po právní stránce nejasné, což by mohlo vést k protikladným výkladům,
- E. vzhledem k tomu, že po zamítnutí veta prezidenta Litevské republiky je zákon nyní prověřován litevskými státními úřady,
- F. vzhledem k tomu, že není jasné, jaké druhy materiálů by spadaly do oblasti působnosti tohoto zákona a zda se jeho věcná příslušnost vztahuje na knihy, umění, tisk, inzerci, hudbu a veřejné prezentace jako je divadlo, výstavy nebo demonstrace,
- G. vzhledem k tomu, že švédské předsednictví EU vedlo s litevskými úřady o této změně zákona diskusi, přičemž nová prezidentka Litevské republiky prohlásila, že zajistí, aby zákon byl v souladu s požadavky EU a mezinárodními požadavky,
 1. žádá Agenturu Evropské unie pro základní práva, aby k uvedenému zákonu a souvisejícím změnám zaujala stanovisko s ohledem na smlouvy a právní předpisy EU;
 2. opakovaně zdůrazňuje význam, který má pro EU boj proti veškerým formám diskriminace, zejména diskriminace založené na sexuální orientaci;
 3. opakovaně klade důraz na zásadu obsaženou v preambuli Deklarace práv dítěte OSN ze dne 20. listopadu 1959, že „dítě pro svou tělesnou a duševní nezralost potřebuje zvláštní záruky, péči a zvláštní právní ochranu“;
 4. vítá prohlášení nové prezidentky Litevské republiky a vytvoření litevské pracovní skupiny, jejímž úkolem je hodnotit případné změny tohoto zákona a vyzývá prezidentku Litevské republiky a úřady k zajištění toho, aby jejich vnitrostátní právní předpisy byly slučitelné s lidskými právy a základními svobodami tak, jak je zakotveno v mezinárodních a evropských právních předpisech;
 5. konstatuje, že zákon na ochranu nezletilých osob před škodlivým vlivem zveřejňovaných informací, jenž byl schválen litevským parlamentem dne 14. července 2009, ještě nevstoupil v platnost a než se tak stane, je třeba jej revidovat;
 6. pověřuje svůj příslušný výbor, aby tento problém dále sledoval;
 7. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států a kandidátských zemí, prezidentce Litevské republiky, parlamentu Litevské republiky, Agentuře pro základní práva a Radě Evropy.